

Sygn. akt VIII Cz 466/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VIII Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący **SSO Rafał Krawczyk**

Sędziowie **SSO Jadwiga Siedlaczek, SSO Włodzimierz Jasiński**

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2013 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z **powództwa J. C.**

przeciwko P. C.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na **zarządzenie Przewodniczącego Sądu Rejonowego w Toruniu**

z dnia 16 maja 2013 r.

sygn. akt I C 1096/13

postanawia

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 16 maja 2013 r. zwrócono pozew J. C., z tym uzasadnieniem, że powód wezwany do usunięcia braków formalnych pozwu poprzez: sprecyzowanie żądania i podanie jakiej kwoty się domaga od pozwanego oraz za jaki okres, przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie i dowodów na ich potwierdzenie w dwóch egzemplarzach w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu pozwu, braków tych nie usunął.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożył powód, zaskarżając je w całości, wnosząc o jego uchylenie. Skarżący podkreślił, że komornik w sposób nieuprawniony pobiera od niego alimenty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Z akt sprawy w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że powód nie usunął braków formalnych pozwu, do czego został zobowiązany pod rygorem zwrotu pozwu. W szczególności powód nie wskazał w wymagany sposób jakiej kwoty się domaga.

Tymczasem Sąd Rejonowy w sposób szczegółowy i jednoznaczny wyjaśnił powodowi w wezwaniu w jaki sposób ma sprecyzować żądanie pozwu. Powód natomiast wskazał, że domaga się kwoty 21.000 zł „plus opłaty egzekucyjne”.

Powyższe oznaczenie żądania pozwu jest jednak nieprecyzyjne, gdyż nie pozwala na określenie łącznej kwoty żądania, a tym samym określenie zakresu rozstrzygnięcia.

W sprawach o zapłatę wskazanie kwoty żądania musi nastąpić w sposób, który umożliwia jej weryfikację w toku postępowania. Wysokość żądania musi być więc określona w pozwie o zapłatę przynajmniej w sposób przybliżony (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2011 r., I PK 157/07, LEX nr 375735). Przy czym dotyczy to wszystkich elementów składowych żądania pozwu – w sprawie niniejszej powód co prawda wskazał kwotę żądania głównego – 21.000 zł, ale już niewystarczające było ogólnikowe oznaczenie pozostałego elementu żądania „opłaty egzekucyjne” bez określenia choćby ich przybliżonej wartości skoro powód domaga się zasądzenia również tej kwoty.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że zażalenie powoda nie było słuszne, wobec czego podlegało ono oddaleniu na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 §2 zdanie pierwsze kpc. Oddalenie zażalenia nie pozbawia jednak powoda możliwości złożenia nowego pozwu, któremu zostanie nadany bieg jeśli nie będzie dotknięty brakami formalnymi.

Niezależnie od niemożności poniesienia przez stronę kosztów jej reprezentowania przez profesjonalnego pełnomocnika, stosownie do art. 117 §5 kpc sąd uwzględni wniosek o ustanowienie dla strony pełnomocnika, jeżeli uzna jego udział za potrzebny.

W judykaturze wskazuje się, że potrzeba udziału w postępowaniu wykwalifikowanego pełnomocnika procesowego, jako niezbędna przesłanka jego ustanowienia dla strony zwolnionej od kosztów, podlega swobodnej ocenie sądu (tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 1974 r., II CZ 94/74, Lex, nr 7511, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1978 r., I PRN 123/78, PiZS 1980, nr 6, s. 65) przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy. Udział fachowego pełnomocnika procesowego w sprawie sąd może uznać za potrzebny jedynie wówczas, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych, albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym (orzeczenie SN z dnia 23 września 1964 r., II PZ 46/64, NP 1965, nr 5, s. 56).

Rozstrzygnięcie zażalenia sprowadza się więc do ustalenia, czy w niniejszej sprawie po stronie powoda zachodzi obiektywna, rzeczywista potrzeba korzystania z pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Przy czym jak już wyżej wspomniano, ocena tej przesłanki z urzędu powinna być dokonana przy uwzględnieniu tak okoliczności dotyczących charakteru niniejszej sprawy (stopnia jej skomplikowania), jak i możliwości oraz umiejętności istniejących po stronie wnioskującego.

W ocenie Sądu Okręgowego w świetle powyższych okoliczności Sąd I instancji prawidłowo ocenił wszelkie przesłanki mające wpływ na celowość ustanowienia profesjonalnego pełnomocnika dla pozwanego i oddalił wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu.

W przedmiotowej sprawie przede wszystkim nie sposób uznać, aby ze względu na jej rodzaj (sprawa o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego) miała ona skomplikowany charakter pod względem prawnym lub faktycznym. Także pozwany w sposób jasny i czytelny przedstawił swe stanowisko przed Sądem Rejonowym. Niewątpliwie też pozwany jest wystarczająco zorientowany w okolicznościach faktycznych sprawy.

Nadto na rozprawie pozwany może liczyć na niezbędne pouczenia co do czynności procesowych Sądu Rejonowego, do czego Sąd ten jest zobowiązany w świetle art. 5 kpc.

Przesądzającego znaczenia w rozważanym względzie nie może mieć zaś fakt, iż sprawa nie zakończyła się na pierwszej rozprawie. W tym zakresie zawsze decydują okoliczności danej sprawy, t.j. choćby nieterminowe wywiązywanie się z zobowiązań sądu przez strony, które może skutkować koniecznością odroczenia sprawy na termin z urzędu (co miało właśnie miejsce w sprawie niniejszej).

Nadmienić należy też, że podstawą do ustanowienia pełnomocnika nie może być także sam brak prawniczego wykształcenia powoda – wszak w polskim procesie zasadą jest, że strony bronią swoich interesów osobiście, a udział adwokata lub radcy prawnego jest fakultatywny.

W konsekwencji, zażalenie należało oddalić na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 §2 zdanie pierwsze kpc.